

Broj: 01-987-17/06

Datum: 22.03.2006. godine

Na osnovu člana 115. stav 1. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 66/02, 29/03, 86/03 i 111/04), člana 18. stav 1. Statuta Regulatorne komisije za električnu energiju Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 41/04), člana 37. stav 1. tačka 4. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za električnu energiju Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 96/04), člana 49. stav 1., a u vezi sa članom 116. Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 61/05) i člana 72. stav 1. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 71/05), u početnom tarifnom postupku pokrenutom na inicijativu Regulatorne komisije za električnu energiju Republike Srpske Trebinje, a po zahtjevu za odobrenje cijene na pragu elektrane preduzeća "Rudnik i Termoelektrana Ugljevik" a.d. Ugljevik, Regulatorna komisija za električnu energiju Republike Srpske je na 28. redovnoj sjednici održanoj 22.03.2006. godine donijela

R J E Š E N J E

o utvrđivanju cijene električne energije na pragu elektrane

1. Preduzeću "Rudnik i Termoelektrana Ugljevik" a.d. Ugljevik odobrava se potreban godišnji prihod za 2006. godinu po osnovu obavljanja djelatnosti proizvodnje električne energije u iznosu od 92.122.503 KM, za bilansiranu proizvodnju električne energije od 1.395.000.000 kWh i srednju godišnju raspoloživu snagu od 216.960 kW.
2. Utvrđuje se ukupna prosječna cijena električne energije na pragu elektrane u iznosu od 0,0660 KM/kWh, sa sljedećom strukturom:
 - jednična cijena kapaciteta u iznosu od 270,42 KM/kW godišnje i
 - jedinična cijena proizvedene električne energije u iznosu od 0,0240 KM/kWh.
3. Utvrđuje se prosječna cijena električne energije na pragu elektrane radi utvrđivanja tarifnih stavova za nekvalifikovane kupce u iznosu od 0,0698 KM/kWh, sa sljedećom strukturom:
 - jednična cijena kapaciteta u iznosu od 200,44 KM/kW godišnje i
 - jedinična cijena proizvedene električne energije u iznosu od 0,0240 KM/kWh.
4. Cijene iz tačke 2. i 3. dispozitiva ovog rješenja primjenjuju se za obračun proizvodne cijene električne energije radi snabdijevanja nekvalifikovanih kupaca u Republici Srpskoj počev od 01.04.2006. godine.
5. Ovo rješenje je konačno.
6. Dispozitiv ovog rješenja objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske", a rješenje sa obrazloženjem na oglasnoj tabli i web stranici Regulatorne komisije za električnu energiju Republike Srpske.

O b r a z l o ž e n j e

Regulatorna komisija za električnu energiju Republike Srpske (u daljem tekstu: REERS) je na osnovu člana 23. alineja 2. Zakona o električnoj energiji Republike Srpske (u daljem tekstu: Zakon) nadležna da propiše metodologiju i kriterijume za utvrđivanje cijena snabdijevanja nekvalifikovanih kupaca električnom energijom, te da utvrdi strukturu cijene i ukupnu cijenu električne energije na pragu elektrana na osnovu člana 115. stav 1. istog Zakona. REERS je usvojio Pravilnik o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku: u daljem tekstu Pravilnik (Službeni glasnik Republike Srpske broj 61/05), koji u članu 6. propisuje osnovna načela, na kojima se temelji tarifna metodologija i postupak odobravanja tarifa i prema kojima, cijene koje se priznaju preduzećima moraju biti pravične, opravdane, nediskriminirajuće, utemeljene na objektivnim kriterijumima i zasnovane na opravdanim troškovima, te određene na transparentan način.

Na osnovu člana 79. stav 1, a u vezi sa članom 96. stav 1. i članom 117. Pravilnika, REERS je na 16. redovnoj sjednici koja je održana 21.06.2005. godine donio Odluku o pokretanju prvog tarifnog postupka ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 65/05). Ovom odlukom, određeni su rokovi u okviru kojih su elektroenergetska preduzeća u Republici Srpskoj bila dužna da podnesu zahtjeve za odobrenje cijena električne energije na pragu elektrana, u propisanoj formi kao i da dostave kompletne tehničke i finansijske podatke na obrascima koje je propisao REERS.

"Rudnik i Termoelektrana Ugljevik", a.d. Ugljevik (u daljem tekstu: RiTE Ugljevik) podnijela je REERS-u dana 30.08.2005. godine zahtjev za odobrenje cijena na pragu elektrane koji je zaveden pod brojem 01-987/05. U zahtjevu je prikazana prodajna cijena bazne godine u iznosu od 0.0693 KM/kWh, potrebna cijena na osnovu podataka bazne godine u iznosu od 0.0784 KM/kWh i predložena cijena za 2006. godinu od 0.0645 KM/kWh.

U cilju određivanja cijene električne energije na pragu elektrane podnosiocu zahtjeva, za obavljanje elektroenergetske djelatnosti proizvodnje električne energije, u prvom tarifnom postupku, na osnovu ostvarenih rezultata bazne godine i plana proizvodnje električne energije koji je uključen u elektroenergetski bilans, koji je donijela Vlada Republike Srpske Odlukom o usvajanju elektroenergetskog bilansa Republike Srpske za 2006 godinu („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 1/06), je utvrđivan potreban prihod od elektroenergetske djelatnosti proizvodnje električne energije za 2006. godinu. Kako potrebni prihod regulisanog preduzeća predstavlja zbir troškova rada i održavanja (poslovni rashodi), obračunate amortizacije, odobrenog povrata na uložena sredstva i poreza, a sve navedeno umanjeno za ostale prihode (kao što je prodaja sredstava, realizacija doniranih sredstava, prihod od aktiviranih učinaka i sl.), te za prihode od pomoćnih usluga to je, primjenom metodologije prema odredabama članova 47-53 Pravilnika, određivana cijena električne energije na pragu elektrane. Prema članu 48. Pravilnika ova cijena može se utvrditi kao dvokomponentna koja se sastoji od specifične cijene snage obračunate na osnovu ukupnih fiksnih troškova, uključujući odobreni povrat i raspoložive snage i cijene energije obračunate kao odnos ukupnih varijabilnih troškova i proizvodnje električne energije određene u energetsom bilansu.

Nakon razmatranja podnesenog zahtjeva sa pratećom dokumentacijom, utvrđeno je da zahtjev nije kompletan, pa je na osnovu člana 32. stav 1. i 89. stav 1. Pravilnika, od podnosioca više puta tražena dopuna zahtjeva. Podnosiocu je omogućeno da dopuni zahtjev dostavljanjem obrazloženja i dokumentacije putem pošte, davanjem izjava ovlašćenih predstavnika podnosioca, te prilaganjem dokumentacije neposredno u prostorijama REERS-a i na raspravama koje su održane u ovom postupku.

U cilju utvrđivanja odlučnih činjenica, kao i prikupljanja dokaza kojima se utvrđuju te činjenice, REERS je na 19. redovnoj sjednici koja je održana 21.09.2005. godine donio Odluku o održavanju formalnih rasprava u postupcima za odobrenje cijena na pragu elektrane ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 87/05). U skladu sa članom 44. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi REERS je izdao obavještenje za javnost o mjestu, vremenu i predmetu formalnih rasprava, imenovanju voditelja postupka, načinu i rokovima dostavljanja komentara javnosti, uslovima, roku i kriterijumima za sticanje statusa umješača, te roku za izradu izvještaja voditelja postupka. Javnost je obavještena i o podnesenom zahtjevu za odobrenje cijene na pragu elektrane podnosioca i njegovim osnovnim elementima, a ostavljena je mogućnost da zainteresovana lica mogu podnijeti svoje pismene komentare na podneseni zahtjev.

Formalna rasprava, koja je bila otvorena za javnost, održana je 28.10.2005. godine i 08.11.2005. godine. Na njoj su razmatrana pitanja koja su definisana na pripremnoj raspravi, a od podnosioca zahtjeva je zatraženo da dokumentuje opravdanost sljedećih pozicija u zahtjevu: predložene raspoložive snage, polazeći od nominalnih parametara elektrane, energetske vrijednosti goriva, kapaciteta osnovnih dijelova postrojenja za proizvodnju energije; plana proizvodnje električne energije u godini za koju se odobrava cijena, a polazeći od raspoložive snage elektrane, pravila bilansiranja i optimalnog korišćenja kapaciteta; predložene vrijednosti regulativne osnove i to zbog: 1) ukupne vrijednosti stalnih sredstava kao osnovice za obračun opravdanih troškova amortizacije i povrata na uloženi kapital u skladu sa tarifnom metodologijom REERS-a, a koja se ne vodi po fer vrijednosti, prema mišljenju nezavisne revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu, 2) pojedinih sredstava ili grupa sredstava uključenih u regulativnu osnovu i njihove funkcije u obavljanju djelatnosti proizvodnje električne energije, a posebno tekućih ulaganja u stalna sredstva; predloženih troškova rada i održavanja za pozicije: troškovi energenata, troškovi proizvodnih usluga u Rudniku, fiksni troškovi održavanja postrojenja, troškovi zarada, troškovi ostalih proizvodnih i neproizvodnih usluga, predloženih ukupnih troškova i alokacije troškova u preduzeću i alokacije opštih i zajedničkih poslova i poslova koji se obavljaju u drugim pravnim licima, kao i određene usluge u okviru RiTE Ugljevik. Za pitanja koja nisu raspravljena na formalnoj raspravi, voditelj postupka je omogućio podnosiocu da u ostavljenim rokovima dostavi potrebnu dokumentaciju i detaljna pismena obrazloženja.

"Elektroprivreda Republike Srpske" (u daljem tekstu: ERS) dostavila je REERS-u zahtjev za sticanje statusa umješača u postupku odobrenja cijena na pragu elektrane. Kako je zahtjev za sticanje statusa umješača dostavljen nakon isteka roka, REERS je na osnovu člana 46. stav 1. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 71/05) ocijenio da su razlozi propuštanja roka bili opravdani, te je na 20. redovnoj sjednici koja je održana 25.10.2005. godine donio rješenje kojim je ERS-u odobrio status umješača.

Kako je REERS vodio postupke određivanja cijena na pragu elektrana istovremeno po podnesenim zahtjevima sedam preduzeća, koja obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije za devet elektrana, odlučeno je da se održi još jedna formalna rasprava radi rješavanja zajedničkih pitanja za sve podnosiocce, a sve u cilju ekonomičnosti postupka.

Na zajedničkoj formalnoj raspravi radi rješavanja zajedničkih pitanja održanoj 14.11.2005. i 15.11.2005. godine u prisutnosti predstavnika svih podnosilaca zahtjeva za odobrenje cijene na pragu elektrana u Republici Srpskoj i zastupnika umješača ERS-a data su konačna izjašnjenja o pitanjima koja nisu bila riješena u pojedinačnim raspravama, o kojima su prije rasprave obavješteni učesnici u postupku, a to su: prodajna cijena električne energije za ostale kupce, obim, prihodi i troškovi pomoćnih usluga, procijenjena fer vrijednost stalnih sredstava, obim poslova i alokacija troškova ERS, troškovi ostalih zajedničkih poslova i naknadna dostava podataka podnosilaca po zaključcima sa održanih

formalnih rasprava. Zastupnici podnosioca zahtjeva izjavili da se troškovi ERS-a rasporede prema ostvarenom prihodu, te da su u strukturu troškova uključili finansiranje Zajedničkog elektroenergetskog koordinacionog centra (ZEKC), Elektroenergetskog koordinacionog centra (EKC), REERS-a i troškove revizije.

Kao podlogu u prilog svom zahtjevu za odobrenje predložene cijene električne energije na pragu elektrane, podnosilac zahtjeva je naveo sljedeće:

U pogledu raspoložive snage elektrane podnosilac je naveo da je maksimalna snaga agregata termoelektrane 300 MW, odnosno 279 MW na pragu elektrane. Podnosilac je prije formalne rasprave dostavio na uvid normativna ispitivanja: "Analizu prljanja grejnih površina u ložištu kotla TE Ugljevik" koji je izradio Institut za nuklearne nauke "Boris Kidrič" iz Beograda i "Utvrđivanje energetske karakteristika bloka 300 MW TE Ugljevik" od Instituta iz Zagreba. Zaključak iz prve studije je da kotao nema mogućnost trajnog rada na nominalnoj produkciji od 990 t/h pare sa ugljem garantovanog kvaliteta, te iz druge studije da kotao ne može postići nominalne parametre. Normativna ispitivanja su se vršila po metodologiji - trajno dokazivanje nominalnog kapaciteta i tehničkog minimuma. To je mjerenje svih parametara na snagama od tehničkog minimuma do maksimalne snage. Pored pomenute dvije studije dostavljena je i studija "Tehnički izvještaj o eksploatacionom ispitivanjima kotla" firme Sibkotes iz 1987. godine. U skladu sa tim je izvršena rekonstrukcija i ponovo su 2002. godine vršena normativna ispitivanja na osnovu kojih je sačinjen i dostavljen REERS-u zahtjev 27.10.2005. godine. Maksimalno moguća trajna snaga na generatoru je 250-270 MW, (strana 35 izvještaja instituta "Sibkotes"), zbog ograničenja kotla, a ukoliko dođe do promjene kvaliteta uglja manja je snaga.

Stanovište zastupnika podnosioca je da je ograničenje mlinskog postrojenja i kvalitet uglja limitirajući faktor za postizanje maksimalne snage bloka i da mlinsko postrojenje ne odgovara projektovanom zbog toga što ventilaciona sposobnost mlinova ne odgovara projektovanoj. Izvršen je niz rekonstrukcija, te zbog toga i zbog kvalitete uglja i zašljakivanja uglja u ložištu, stepen iskorišćenja kotla je znatno narušen. Aktuelni Eta bloka je manji od projektovanog i pretpostavka podnosioca je da je Eta bloka zbog neregularnog režima rada oko 0.28.

Podaci o određenim parametrima (režimska karta pri opterećenju od 243 MW na generatoru) su na zahtjev REERS-a dostavljeni u spis.

Služba za optimizaciju procesa postoji, ali nije u potpunosti popunjena. Ta služba ne može da odgovori postavljenim zadacima, ona je u stanju da konstatuje problem i predloži rješenja, ali nije u stanju da ga riješi.

Snaga sa kojom se ušlo u izradu bilansa za 2006. godinu je potvrđena na str. 36 dokumenta "Tehnički izvještaj iskorištenja bloka", iz 2002. godine (prevod sa ruskog), kao maksimalno moguća trajna snaga na generatoru 280 MW, a iskustvo u radu, po izjavi zastupnika, je da je optimalna snaga 260 do 280 MW na generatoru. Zato se računalo sa snagom 266 MW na generatoru. Razlog je što su se možda prilikom ispitivanja podrazumijevale određene planirane aktivnosti na poboljšanju i rekonstrukciji kotla, koje nisu izvršene, promjenljivi kvalitet uglja, tako da je iskustvo iz prethodnih godina da se nije mogla postići ta snaga.

U pogledu predloženog plana proizvodnje električne energije, RiTE Ugljevik u svom zahtjevu za odobrenje cijene na pragu elektrane navodi da je u baznoj 2004. godini ostvario proizvodnju od 1,024.7 GWh električne energije, a da za godinu primjene cijena, 2006. godinu, planira proizvodnju od 1,395 GWh električne energije. Ovaj podatak je usaglašen sa podatkom koji se navodi u trogodišnjem planu proizvodnje za period 2005-2007. godine

Razlika elektroenergetskih veličina za utvrđivanje bilansa koji je dostavljen uz zahtjev ("koeficijent eksploatacije" 0.78) i podataka koji usvojio tehnički savjet Elektroprivrede (0.825) je nastao zbog zaključka tehničkog savjeta ERS u smislu povećanja raspoloživog vremena, a smanjenja raspoložive snage. Zastupnici podnosioca su istakli da je bitno da je ista planirana proizvodnja od 1,395 GWh u oba slučaja.

Vezano za faktor eksploatacije sa kojim se bilansira proizvodnja, RiTE Ugljevik je dostavio dopis u kome se obrazlaže način obračunavanja i primjena faktora eksploatacije u bilansiranju, što je utvrđeno na osnovu Pravilnika o radu elektroenergetskog sistema i iskustava koja postoje u ERS. U elektroenergetskom bilansu ERS se navodi za RiTE Ugljevik faktor eksploatacije 0.825.

U pogledu fer vrijednosti regulativne osnove, a u izmijenjenom i dopunjenom zahtjevu za odobrenje cijene na pragu elektrane, RiTE Ugljevik je izvršio umanjenje regulativne osnove za vrijednost dijela sredstava koja je Sektor za tarife nominovao na pripremnoj raspravi kao potencijalno nelicencirana.

Po provedenom postupku formalne rasprave, a na osnovu izjava zastupnika RiTE Ugljevik i dostavljene dokumentacije, RiTE Ugljevik predlaže da neto vrijednost regulativne osnove iznosi 367,324,000 KM. Izjava zastupnika RiTE Ugljevik na formalnoj raspravi je da je u zahtjevu navedena vrijednost regulativne osnove umanjena za imparitet na osnovu izvještaja revizora.

Na formalnoj raspravi zastupnici podnosioca nisu mogli potvrditi da li su sredstva prenosa isključena iz regulativne osnove, kao ni promjene izvora finansiranja zbog isključivanja sredstava prenosa.

U pogledu troškova rada i održavanja, a prema zahtjevu podnosioca, izmijenjenom i dopunjenom u toku postupka, planirana proizvodnja za 2006. godinu je za 36% veća od ostvarenja u baznoj godini. Za povećanje proizvodnje od 36%, podnosilac predlaže povećanje troškova od 27%.

Podnosilac u svom konačnom zahtjevu za odobrenje cijene na pragu elektrane od 03.11.2005. godine predlaže da mu se priznaju kao opravdani troškovi proizvodnje električne energije u iznosu 107,768,922 KM.

U svom zahtjevu, pratećoj dokumentaciji i obrazloženjima elemenata zahtjeva u toku formalne rasprave, podnosilac RiTE Ugljevik ističe da su varijabilni troškovi poslovanja usklađeni sa povećanjem obima proizvodnje. Istakli su da je postrojenje dosta staro i da ima skrivene mane (zašljakivanje u kotlu), a iskustvo je pokazalo da treba postepeno mijenjati cijevni sistem, što je i uslov za postizanje bilansirane proizvodnje.

Kao obrazloženje za troškove održavanja, proizvodnih i neproizvodnih usluga, transporta, zarada, ostalih fiksnih troškova, čija opravdanost u predloženim iznosima je osporena na pripremnoj raspravi, dostavljena je specifikacija svih troškova po vrstama.

Troškovi materijala u iznosu od 1.415.000 KM čine troškovi osnovnog materijala za održavanje i troškovi ostalog materijala, kao i troškovi nafte za odvoz šljake. Materijal za tekuće i investiciono održavanje uključen je u troškove tekućeg održavanja, prema podacima u izvještaju o poslovanju za 2004. godinu i bruto bilansu dostavljenom 16.09.2005. godine.

Energente, odnosno povećanu potrošnju energenata, podnosilac je obrazložio podešavanjem na planirani fizički obim proizvodnje uglja i otkrivke na rudniku i električne energije u termoelektrani. RiTE Ugljevik je obrazložio da proizvodnju uglja i otkrivke planira sa sopstvenom mehanizacijom i novim bagerom čija isporuka se očekuje početkom 2006. godine, i angažovanjem trećih lica na proizvodnji nedostajuće otkrivke. Utrošci energenata su, prema izjavama zastupnika RiTE Ugljevik, obračunati u skladu sa normativima, te je u

skladu s tim dostavljena dokumentacija (Plan potreba u hemikalijama, Potrebne količine nafte ulja maziva, Potrebe za rezervnim djelovima i repromaterijalom).

Troškovi amortizacije - Do okončanja formalne rasprave RiTE Ugljevik nije dostavio zvanični Izvještaj o procjeni imovine i kapitala.

Troškovi tekućeg održavanja - predlaže se povećanje od 4,342,000 KM ili 66% u odnosu na baznu godinu. U toku i nakon formalne rasprave, u svom izmijenjenom i dopunjenom zahtjevu, RiTE Ugljevik je dostavio specifikaciju troškova održavanja, navodeći da je u remont uključeno niz rekonstrukcija na kotlu radi poboljšanja, kao i kapitalni remont generatora. Dalje su naveli da je obim radova u 2004. godinio bio skroman, te da kao takav nije referentan, a da je već u 2005. godini bio znatno skuplji. U prilog usmenom obrazloženju u toku javne rasprave, podnosilac je dostavio izvještaje o izvršenom remontu sa troškovima za 2003. i 2004. godinu, kao i plan sa tenderskom dokumentacijom za 2006. godinu.

Troškovi rezervisanja za održavanje u iznosu od 1.020.000 KM su prema obrazloženju podnosioca zahtjeva planirani na ime troškova mazuta za pokretanja nakon neplanskih zastoja u termoelektrani.

Troškove zarada podnosilac zahtjeva u cijelosti je prikazao kao fiksni trošak, a porast od 12% je obrazložio isplatom stimulacija za ostvarenje planskih zadataka.

U svom izmijenjenom i dopunjenom zahtjevu podnosilac RiTE Ugljevik je predložio troškove poslova koji se obavljaju u drugom pravnom licu, bez posebne specifikacije.

Na formalnoj raspravi održanoj 14.11.2005. godine radi rješavanja zajedničkih pitanja zastupnici proizvođača električne energije predložili su ključ za raspodjelu troškova zajedničkih poslova koji se obavljaju u ERS-u na osnovu učešća prihoda svakog preduzeća u ukupnom prihodu.

Vezano za povrat na regulativnu osnovu, u svom izmijenjenom zahtjevu podnosilac je predložio stopu povrata na vlastiti kapital od 2% i stopu povrata na pozajmljeni kapital od 4.1%. U propisanim obrascima za tehničke i finansijske podatke, tabela 11-G i 12-G, data je specifikacija kredita za osnovna sredstava i obračunata kamata za baznu godinu i godinu primjene cijena.

Nakon detaljne analize podnesenog zahtjeva sa pratećom dokumentacijom, kao i dokumentacije sa pripreme rasprave, formalne rasprave i konsolidovane formalne rasprave, voditelj postupka je izvršio ocjenu dokaza pojedinačno i svih dokaza zajedno, imajući u vidu rezultate cjelokupnog postupka i na osnovu člana 70. stav 1. Pravilnika o javnim rasprava i rješavanju sporova i žalbi sačinio Izvještaj voditelja postupka sa preporukom za donošenje konačne odluke, koji je dana 09. 02. 2006. godine dostavljen učesnicima u postupku i objavljen na web stranici REERS-a sa dokumentacijom iz spisa. Ostavljena je mogućnost učesnicima u postupku i zainteresovanim licima da mogu podnijeti svoje pismene komentare u roku koji je odredio voditelj postupka na osnovu člana 70. stav 3. istog Pravilnika o javnim rasprava i rješavanju sporova i žalbi.

U ostavljenom roku podnosilac zahtjeva je koristeći mogućnost komentarisanja dana 20.02.2006. godine pod brojem 01-987-16/06 dostavio komentare na izvještaj voditelja postupka koji su se odnosili na sljedeće stavke: pitanje bilansirane proizvodnje električne energije, pitanje kapaciteta rudarske mehanizacije, pitanje potrošnje nafte na rudniku, pitanje amortizacije, pitanje odvoza šljake i pepela, pitanje plata i ostalih ličnih primanja i pitanje nematerijalnih troškova.

Bilansirana proizvodnja električne energije: Rite Ugljevik je navelo da nije tačna konstatacija da je na formalnoj raspravi data izjava da je angažovana vlastita potrošnja od

18 MW pri snazi bloka od 250 MW na pragu. Vlastita potrošnja je određena normativnim ispitivanjem bloka i u funkciji je snage na stezaljkama generatora. Iz tabele za snagu bloka na generatoru od 270 MW normativ vlastite potrošnje je 22,53 MW, pa je raspoloživa snaga 247,38 MW. Srednja godišnja raspoloživa snaga na pragu se ne može računati kako je to voditelj postupka izračunao jer je vezana za ostvarenu godišnju snagu na pragu i u funkciji je od faktora snage. Srednja raspoloživa snaga na pragu ostvarena u dosadašnjem radu elektrane je 215,38 MW. Obrazloženje u vezi zašljakivanja kotla od strane voditelja postupka nije tačno i konstatacije se ne mogu primijeniti na sagorijevanje ugljene prašine u ložionom prostoru kotla termoelektrane Ugljevik, pošto se sagorijevanje ne vrši sa manjkom vazduha nego je koeficijent viška vazduha veći od 1,20 što je i potrebno za potpuno sagorijevanje. Problematika zašljakivanja je sasvim drugog karaktera i zavisna je od niza faktora, a glavni je mineraloški sastav iz uglja. Dokazano je da je ugalj ugljevičkog bazena jako šljakajući i izuzetno prljajući, a postojeća konstrukcija kotla nije prilagođena za takav ugalj, što su potvrdili specijalisti iz Instituta ZAO "Sibkotes" Novosibirsk. Oni su u periodu januara 2005. do februara 2006. godine izvršili detaljna podešavanja, optimalizaciju i ispitivanje kotla bloka termoelektrane za postojeći ugalj. Urađena je nova režimska karta za postojeće stanje sa optimalnim režimom, a pogoršanje rada kotla u odnosu na raniji period je uzrokovano promjenom karakteristika mineraloškog sastava u uglju povećanjem kalijuma, natrijuma i kalcijuma, što je uslovalo sniženje tačke sinterovanja ispod 900 celzijus stepeni. U novoj režimskoj karti je predviđena maksimalna trajna snaga na generatoru do 240 MW, kako bi se izbjegla mehanička čišćenja svakih 20 dana. U tehničkom izvještaju od strane Instituta ZAO "Sibkotes" su predložena rješenja za rekonstrukciju kotla, kako bi se kotao prilagodio uglju i podigla snaga bloka, a predložena rješenja bi se etapno realizovala u naredne dvije godine. Zbog navedene problematike predložena proizvodnja električne energije na pragu od 1.395.000 MW je maksimum koji termoelektrana Ugljevik može postići do rekonstrukcije. Bilansiranje proizvodnje električne energije po navedenom matematičkom modelu od strane voditelja postupka nije primjenjivo za ovaj blok zbog specifične problematike pri eksploataciji kotla. "Donja toplotna moć uglja od 10.746 KJ/kg (tabela 1 i 2 G) je srednja vrijednost koja je potvrđena i u Tehničkom izvještaju (u Prilogu) strana 12 i iznosi 10.470 KJ/kg, te uzimati procijenjenu vrijednost za obračun nije preporučivo, jer daje pogrešne vrijednosti pri proračunima".

Specifičan utrošak uglja nije adekvatno određen jer ne zavisi samo od donje toplotne moći uglja, nego je u direktnoj vezi sa specifičnim utroškom toplote.

RJ "Rudnik" je dostavila sljedeće komentare: Na konstataciju voditelja postupka da je dokazano da RiTE Ugljevik sa postojećom i planiranom mehanizacijom može ostvariti planiranu proizvodnju uglja, komentar je da uz nabavku bagera zapremine kašike 12 do 14 m³ i 5 dampera nosivosti 90-120 tona može, međutim izvjesno je već sada da se ta nabavka u 2006. godini neće realizovati, pa su mišljenja da nedostaje kapacitet 1.250.000 m³ u 2006. godini. Proračun kapaciteta bagera i dampera (kamiona) po planu podnosioca i po Dopunskom rudarskom projektu P.K. "Bogutevo Selo" je da bageri EKG 8i/2, EKG br. 1 do 4 su uzeti u obzir, a nisu aktivni, prije svega 8i/2 je neispravan i neophodan je generalni remont, a EKG br. 1 do 4 su bageri RiTE Ugljevik II faza i uopšte nisu u sklopu P.K. "Bogutovo Selo". Takođe, svi časovni kapaciteti skoro svih bagera su preuzeti iz Dopunskog rudarskog projekta P.K. "Bogutovo Selo", međutim s obzirom na starost bagera, svi preko 15 godina, osim LIBHER-a i CAT 325 C nisu mjerodavni s obzirom da su rađeni na bazi podataka iz 2002. godine, te isti iz godinu u godinu rapidno opadaju s obzirom da su mašine izamortizovane. RJ "Rudnik" smatra da treba preuzeti kapacitete bagera iz plana za 2006. godinu. U izvještaju voditelja postupka uzeti su svi damperi po spisku, što je tehnički nemoguće, zbog neispravnosti kao da su svi iste nosivosti (110 t), pa RJ "Rudnik" smatra da treba uzeti operativan broj dampera po planu za 2006. godinu sa planiranim efektivnim satima rada i časovima kapaciteta. U izvještaju voditelja postupka stoji da su uočena velika odstupanja za Normative za određene mašine, ne uzimajući u

obzir starost mašine, nosivost mašine, kao i instalisanu snagu pa je s tim u vezi došlo do razlika u ukupnoj potrošnji dizel-goriva za planiranu proizvodnju sa rudnika, pa RJ "Rudnik" smatra da treba uzeti operativan broj mašina (pored bagera i dampera i kompletnu mehanizaciju) u radu sa planiranim brojem sati rada i normativima utemeljenim na tehničkim karakteristikama mašina i pokazateljima koji su meritorni za uslove P.K. "Bogutovo Selo"-Ugljevik.

Kapacitet rudarske mehanizacije - Dinamika radova na otkrivci uslovljena je potrebnim količinama uglja, brojem radnih dana u mjesecu i raspoloživosti opreme. U periodu nepovoljnih vremenskih uslova planirane su manje količine otkrivke jer je rad rudarske opreme u direktnoj zavisnosti od istih.

Potrošnja nafte na rudniku – Primjedba se odnosi na kalkulaciju potrošnje nafte na termoelektrani. Podnosilac zahtjeva traži da mu se dodatno prizna trošak nafte za odvoz šljake i pepela u iznosu od 556.500 KM koji su u baznoj godini imali u okviru troškova proizvodnih usluga jer su za taj posao angažovali treća lica, a u 2006. godini isti posao će obavljati sopstvenom mehanizacijom. Planirani normativi u 1996. godini sačinjeni su na osnovu plana proizvodnje električne energije, uglja i otkrivke. Potrošnja goriva računa se za planirani broj mašina, odnosno časova rada tih mašina za planiranu proizvodnju uglja i otkrivke. Na osnovu tehničkih normativa za određeni motor (gr/kW snage motora), konkretnih uslova eksploatacije, odnosno višegodišnjeg iskustva u radu izračunat je satni utrošak za sve tipove mašina. Množenjem planiranih časova rada opreme sa časovnim utroškom došlo se do podatka o potrebnoj količini dizel goriva za 2006. godinu koja iznosi 1.043.000 l, što praktično znači da je planirani normativ dizel goriva 1,15 l/m³ čm.

Amortizacija – Procjena imovine i kapitala od strane nezavisnog procjenitelja KPMG-a je završena i usvojena na Nadzornom odboru ERS-a i Nadzornom odboru RiTE Ugljevik, pa podnosilac zahtijeva da rezultati ove procjene, tačnije procijenjena amortizacija bude prihvaćena i uvrštena u konačni izvještaj, jer im je to garancija za znavljanje i nabavku nove opreme i otplatu kredita, tj. nesmetano funkcionisanje preduzeća, pa je iznos novoobračunate amortizacije 24.578.943 KM.

Odvoz šljake i pepela – Termoelektrana u baznoj 2004. godini u energentima (nafta) je imala knjiženo 59.362 KM što se odnosi na potrošnju nafte u Termoelektrani, samo za ostalu opremu bez odvoza šljake i pepela. Odvoz šljake i pepela se knjigovodstveno vodio u proizvodnim uslugama jer su odvoz vršila treća lica. Ovaj trošak u 2004. godini u izvođenju trećih lica je iznosio 1.080.584 KM. S obzirom da su krajem 2004. godine nabavili kamione za transport šljake i pepela, planiraju da u 2006. godini vrše odvoz šljake i pepela u sopstvenoj režiji za što im je potrebno oko 220.000 litara nafte. Pored toga za ostalu opremu na Termoelektrani planirali su 130.000 litara, pa zahtijevaju da iznos planirane nafte bude uključen u troškove energenata Termoelektrane, jer bi u suprotnom odvoz šljake ostao neplaniran.

Plata i ostala lična primanja – Plate i ostala lična primanja su podijeljeni na varijabilni dio u iznosu od 4.645 000 KM i fiksni dio u iznosu od 18.584.000 KM, odnosno ukupno 23.229.000 KM. U zahtjevu Regulatornoj komisiji iznos za plate i ostala lična primanja je 25.084.000 KM bez stimulativnih otpremnina. Stimulativne otpremnine su bile planirane u trogodišnjem planu 2005-2007, ali se u zahtjevu prema Regulatoru ne nalaze stimulativne otpremnine jer one saglasno primjedbi voditelja postupka treba da padaju na teret vlasnika, a ne da terete cijene. Plate i ostala lična primanja ostvarena u 2005. godini iznose 24.833.000 KM, a podnosilac zahtijeva da se plata i ostala lična primanja ukalkulišu u iznosu 25.084.000 KM, pa ukoliko bi ostao prijedlog koji je za 1,85 miliona manji u odnosu na stvarno stanje smatraju da bi ionako niske plate sa ovakvom korekcijom djelovale destimulativno na planirano povećanje proizvodnje.

Nematerijalni troškovi – podnosilac smatra da je nerealno priznavanje ovih troškova u iznosu od 113.000 KM, jer prema njihovoj procjeni nisu uopšte uzeti u obzir troškovi dnevnica, prevoza na posao, povremenih poslova i ostali troškovi na kontu 550, iako su ti

troškovi u 2004. godini ostvareni u visini od 458.301 KM, a zahtjevom je planirano 511.400 KM. Smatraju da se ovi troškovi sa konta 550 ne mogu ignorisati i isti bi trebali biti priznati u iznosu ostvarenih troškova u 2004. godini od 458.301 KM.

ERS je dostavila na izvještaj voditelja postupka za sva preduzeća koja su podnijela zahtjev za odobrenje cijene na pragu elektrane sljedeće kometare: da REERS prilikom utvrđivanja cijena na pragu elektrana nije uvažio postojeću vrijednost osnovnih sredstava, odnosno trošak amortizacije po tom osnovu. Urađena je nova procjena kapitala svih a.d. koju nije usvojena od strane skupštine akcionara a.d.-ova i zbog toga nije dostavljena REERS-u. Preduzećima nisu predviđeni niti priznati dodatni troškovi usljed aktiviranja novih međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i to za trošak rekultivizacije zemljišta koje se koristi za ekstrakciju mineralnih resursa prema MRS-37 i rezervisanje troškova za dugoročne penzijske naknade prema MRS-19 i za odloženo oporezivanje prema MRS-12. Od strane REERS-a termoelektranama nisu prihvaćeni određeni tehnički parametri što je rezultiralo njihovim manjim troškom proizvodnje. Takođe, predložena cijena je niža od ostvarene što može dovesti do poslovanja sa gubitkom. U toku 2005. godine ostvarena je prosječna cijena koštanja proizvedenog KWh električne energije od 5,5, pf/KWh, uz izuzetno povoljne hidrološke prilike i visoko ostvarenje bilansirane proizvodnje, te smatraju da REERS nije trebao predlagati nižu cijenu od ostvarene u prethodnoj godini, jer bi neostvarivanjem visoko bilansirane proizvodnje, došlo do poslovanja sa gubitkom pojedinih proizvodnih preduzeća. Postignuta proizvodna cijena koštanja je niža od cijene postignute slobodnom prodajom energije od 6pf/KWh, tako da se cijena po kojoj se ona isporučuje domaćem konzumu subvencionira cijenom ostvarenom slobodnom prodajom u izvozu, što je suprotno svim direktivama o deregulaciji elektroprivrednih sistema. Predložena cijena će dovesti do stečaja termoelektrana i njihovog gašenja prije izlaska na tržište, s obzirom da je akcionim planom za prestrukturiranje elektroenergetskog sektora predviđena njihova priprema za tržišne uslove poslovanja. Nije uzeta u obzir činjenica da termoelektrane trebaju povratiti više povučenih sredstava iz zajedničkog prihoda i da se to može ostvariti samo kroz tekuću proizvodnju ako ona bude valorizovana kroz adekvatno priznate cijene. Ukoliko stopa povrata bude manja od 6%, proizvodna preduzeća neće biti atraktivna stranim ulagačima.

Iako komentari ERS-a nisu podneseni u roku određenom od strane voditelja postupka, zašto je isti ovlašćen stavom 3. člana 70. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi, niti su potkrijepljeni dodatnom dokumentacijom ni dokazima, osim onoga što se nalazi u spisu, REERS je, poštujući načelo istine, odlučio da i ove komentare iako su neblagovremeni uzme u razmatranje prilikom donošenja konačne odluke, a u cilju utvrđivanja potpunog i pravilnog činjeničnog stanja.

Nakon provedenog cjelokupnog postupka, REERS je na osnovu činjenica i dokaza sadržanih u konačnom izvještaju voditelja postupka, koje je savjesno i brižljivo ocjenio pojedinačno i u njihovoj sveukupnosti i razmatranja komentara podnosioca zahtjeva na ovaj izvještaj, utvrdio sljedeće:

U pogledu raspoložive snage elektrane utvrđeno je da je instalisana snaga bloka po projektnom rješenju je 300 MW na generatoru. U izvještaju voditelja postupka predloženo je da se na osnovu primijenjenog procenta prosječne vlastite potrošnje utvrdi snaga na pragu od 252 MW.

Podnosilac je dao primjedbu na ovako utvrđenu snagu na pragu, pozivajući se na rezultate ispitivanja koje je proveo Institut za elektroprivredu Zagreb. Na osnovu dijagrama iz navedene studije, koji je dostavio podnosilac, vidi se da, pri snazi od 270 na stezaljkama generatora, snaga za vlastite potrebe iznosi 22.53 MW

REERS je uvažio primjedbu podnosioca, te u svrhu određivanja strukture cijene utvrđuje maksimalnu snagu na pragu elektrane od 247,47 MW, i srednju godišnju raspoloživu snagu od 217 MW.

Proizvodnja električne energije: Na osnovu izjava zastupnika RiTE Ugljevik, dostavljenih obrazloženja i planova poslovanja za 2006. godinu i za period 2005-2007. godina i Elektroenergetskog bilansa za 2006. godinu Republike Srpske, proizilazi da je plan proizvodnje za 2006. godinu, kao osnova za odobrenje cijene električne energije na pragu elektrane RiTE Ugljevik zasnovan na boljoj pogonskoj spremnosti nego u baznoj godini. REERS-u u ovom tarifnom postupku za 2006. godinu odobrava cijenu električne energije na pragu elektrane zasnovanu na obimu proizvodnje koji je naveo podnosilac u svom zahtjevu 1,395 GWh.

U pogledu Fer vrijednosti sredstava, članom 18. Pravilnika regulativna osnova definisana je kao "neto vrijednost angažovanih stalnih sredstava za obavljanje licencirane djelatnosti i neto vrijednost trajnih obrtnih sredstava neophodnih za redovno poslovanje" i da se ista priznaju u iznosu nabavne vrijednosti ili u slučaju revalorizacije u iznosu tržišne ili fer vrijednosti, umanjene za akumulisanu amortizaciju i samo za sredstva koja se efektivno koriste za obavljanje licencirane djelatnosti.

U Izvještaju nezavisnog revizora Deloitte d.o.o. o finansijskim izvještajima RiTE Ugljevik za 2004. godinu navodi se da je izvršena procjena nadoknadivog iznosa osnovnih sredstava sa stanjem na dan 31.12.2004. godine i po tom osnovu evidentiran imparitet od 120,989,000 KM. Po izvještaju nezavisne revizije, sadašnja vrijednost osnovnih sredstava RiTE Ugljevik iznosi 376.475.481 KM.

U svom prvobitnom zahtjevu RiTE Ugljevik je naveo knjigovodstvenu vrijednost regulativne osnove bez umanjenja po osnovu impariteta, a u konačnom izmijenjenom i dopunjenom zahtjevu troškovi amortizacije i regulativna osnova su korigovani u skladu sa kriterijumima REERS-a da se sredstva priznaju po fer vrijednosti, odnosno po nadoknadivoj vrijednosti ukoliko je ona niža od knjigovodstvene.

Tokom postupka utvrđeno je da naknadno dostavljena fer vrijednost nije usaglašena sa vrijednošću koja je navedena u izvještaju nezavisnog revizora, te je u skladu sa tim utvrđena fer vrijednost sredstava u iznosu navedenom u revizorskom izvještaju, tj. umanjena za imparitet koji iznosi 28% za građevinske objekte i 26% za opremu. Podešavanja po osnovu impariteta izvršena su za sva sredstva u grupi građevinskih objekata i opreme u upotrebi u iznosu navedenom u Izvještaju nezavisnog revizora, primjenjujući istu stopu impariteta za sva sredstva date grupe. Pritom je ista stopa primijenjena i za sredstva koja su isključena iz regulativne osnove prilikom utvrđivanja njihove fer vrijednosti, pa je utvrđeno da je fer vrijednost osnovnih sredstava koja ulaze u regulativnu osnovu iznosi 370.975.995 KM na dan 31.12.2004. godine, odnosno 353,065.018 KM kao početna vrijednost u godini primjene cijena. IAS 36 takođe propisuje način obračuna troškova amortizacije za obezvređeno sredstvo: "osnovica za amortizaciju je nabavna vrijednost sredstva ili neki drugi iznos koji predstavlja zamjenu za nabavnu vrijednost iskazana u finansijskim izvještajima, umanjena za rezidualnu vrijednost".

Podnosilac je u tabeli 8-G obrasca za tehničke i finansijske podatke i zahtjevu naveo da su trajna obrtna sredstva za godinu primjene cijena potrebna u iznosu 4.792.000 KM. Primjenom kriterijuma iz člana 21. Pravilnika za izračunavanje trajnih obrtnih sredstava, utvrđen je potrebnii iznos za trajna obrtna sredstva od 4.773.000 KM

Ukupna odobrena vrijednost regulativne osnove za 2006. godinu iznosi 357.838.018 KM. U regulativnu osnovu uključene su mašine EKG 1 do 8, za koje podnosilac navodi da

pripadaju RiTE Ugljevik II faza, jer se nalaze u registru osnovnih sredstava koji je dostavio podnosilac i čija vrijednost je usklađena sa izvještajem nezavisne revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu. Ostale mašine za koje podnosilac tvrdi da su izamortizovane i neupotrebljive su takođe uključene u regulativnu osnovu po svojoj vrijednosti, umanjenoj za imparitet, a podnosilac je zahtijevao povećanje troškova tekućeg održavanja na ime njihovog osposobljavanja i održavanja.

RiTE Ugljevik stavlja primjedbu da se prilikom utvrđivanja regulativne osnove uvaži procjena vrijednosti sredstava koju je izvršio procjenitelj KPMG, te navodi da su Izvještaj o procjeni imovine i kapitala usvojili Nadzorni odbori Elektroprivrede i preduzeća.

REERS je osporio primjedbu iz dva razloga: utemeljenje za utvrđenu fer vrijednost osnovnih sredstava u Izvještaju voditelja postupka je u Izvještaju nezavisnog revizora "Deloit" d.o.o. u kojem je navedena fer vrijednost osnovnih sredstava i utvrđene fer vrijednosti sa stanjem na dan 31.12.2004. godine. Prilikom utvrđivanja regulativne osnove, troškova amortizacije i povrata na kapital korišćene su vrijednosti navedene u tom izvještaju koji su potpisala ovlašćena lica podnosioca. Izvještaj o procjeni i fer vrijednost utvrđena procenom nije dostavljena u tarifnom postupku, niti su u registrima osnovnih sredstava unesene potrebne izmjene u skladu sa računovodstvenim standardima. RiTE Ugljevik je bilo dužno da svoje finansijske evidencije uskladi sa podacima navedenim u izvještaju nezavisne revizije, a takođe da vrši analizu obezvređenja sredstava, a što nije učinjeno. Firma KPMG je angažovana od strane RiTE Ugljevik i drugih preduzeća u sastavu Elektroprivrede Republike Srpske. Iako je u tarifnom postupku više puta zahtijevano, nije dostavljen ugovor sa procjeniteljem, opis projektnog zadatka, ni izvještaj o procjeni. Podaci dostavljeni procjenitelju moraju biti u saglasnosti sa podacima koji su dostavljeni REERS-u i to u pogledu svih elemenata koji utiču na fer vrijednost. Konstatacija "da je zakonska obaveza da mi moramo iskazati amortizaciju po nalazu ovlašćene revizorske kuće KPMG" nije tačna, jer je RiTE Ugljevik dužno prikazati fer vrijednost i amortizaciju po nalazu ovlašćene revizorske kuće "Deloit" d.o.o. jer je revizija finansijskih izvještaja zakonska obaveza po članu 13. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske, broj: 67/05), pa podaci u finansijskim evidencijama moraju biti usklađeni sa revizorskim izvještajem. Kada uprava prihvati procjenu koju je izvršio procjenitelj, to postaje procjena uprave i za njenu pouzdanost, kao i za promjenu odgovora uprava. Analizu impariteta RiTE Ugljevik može sam izvršiti ili naručiti analizu nezavisnog procjenitelja, a dok to ne uradi, i dok te vrijednosti ne verifikuje nezavisna revizija, mjerodavne su vrijednosti navedene u revidovanom finansijskom izvještaju. Do okončanja tarifnog postupka, RiTE Ugljevik nije uskladio svoje finansijske izvještaje sa podacima navedenim u revidovanom finansijskom izvještaju, niti je izvršio svoju procjenu koja bi dala neke druge rezultate. Pored toga, vrijednosti utvrđene procenom uprave takođe podliježu reviziji. ISA 540 stav 24. propisuje da "revizor treba da izvrši konačnu ocjenu solidnosti procjene na osnovu svojih saznanja o poslovanju i zaključka o tome da li je procjena konzistentna sa drugim revizijskim dokazima pribavljenim u toku revizije".

Troškovi rada i održavanja: Vezano za troškove rada i održavanja, u svom zahtjevu za odobrenje cijene na pragu elektrane podnosilac zahtjeva RiTE Ugljevik je zahtijevao da mu se priznaju kao opravdani ukupni troškovi proizvodnje električne energije u iznosu 107.769.000 KM za planirani obim proizvodnje od 1.395 GWh. U Izvještaju voditelja postupka, za isti obim proizvodnje, predloženi su ukupni troškova rada i održavanja 90,117,000 KM. RiTE Ugljevik je dostavio primjedbe na iznos predloženih troškova goriva i energije, amortizacije, zarada i ostalih fiksnih troškova.

REERS je analizirajući Izvještaj voditelja postupka, kao i dostavljene primjedbe na izvještaj, izvršio ocjenu dokaza i odredio se u pogledu visine odobrenih troškova na način kako je navedeno u tekstu koji slijedi.

Osnovni i pomoćni materijal: Zahtjev podnosioca je da se odobri 1.796.000 KM na ime osnovnog i pomoćnog materijala. REERS, uvažavajući obrazloženje u postupku javne rasprave i na bazi dostavljene dokumentacije i planiranog povećanja obima proizvodnje, odobrava traženo povećanje troškova Rudnika, te utvrđuje opravdane ukupne troškove materijala za obim proizvodnje od 1,395 GWh u iznosu od 2,370,000 KM i to kako je zahtijevan 859.000 KM za TE i 381.000 KM za Rudnik. Pored toga, podnosilac zahtjeva je trošak na ime guma za rudarsku mehanizaciju uvrstio u grupu "ostali fiksni troškovi". Pošto je utrošak guma na Rudniku uslovljen obimom proizvodnje, REERS odobrava trošak u zahtijevanom iznosu od 1,130,000 KM, ali u skladu sa važećim Kontnim planom ERS izuzima ga iz ostalih fiksnih troškova i odobrava na ime troška osnovnog i pomoćnog materijala na Rudniku, te je ukupno odobren trošak materijala na Rudniku 1.511.000 KM. U okviru osnovnog i pomoćnog materijala podnosilac je zahtijevao 556.500 KM na ime nafte za odvoz šljake i pepela. REERS je odobrio iznos od 456.848 KM u okviru troškova goriva i energije.

Troškovi goriva i energije: U strukturi troškova goriva i energije, najveća stavka je potrošnja nafte na Rudniku i mazuta na Termoelektrani, kao i potrošnja električne energije uzete iz sistema u ukupnom iznosu od 17.356.000 KM.

Podnosilac je dostavio primjedbu koja se odnosi na kalkulaciju potrošnje nafte na Termoelektrani sa zahtjevom da se dodatno prizna trošak nafte za odvoz šljake i pepela u koji su u baznoj godini imali u okviru troškova proizvodnih usluga, jer su za taj posao angažovali treća lica, a u 2006. godini isti posao će obavljati sopstvenom mehanizacijom.

Podnosilac zahtjeva je potrošnju nafte na Termoelektrani planirao u okviru stavke "osnovni materijal". Preporuka, data u Izvještaju voditelja postupka, je da se trošak nafte prikaže u okviru energenta, te je iznos bazne godine od 59.362 KM (po cijeni 1,2 KM/l) usklađen sa obimom proizvodnje (indeks rasta 1,361) i rastom cijena nafte (1,59 KM/l). Na bazi navedene kalkulacije preporuka u Izvještaju voditelja postupka je bila da se prizna trošak nafte na termoelektrani od 107.048 KM ($59.362 \text{ KM} / 1,2 \text{ KM} = 49.468 \text{ l} \times 1,361 = 67.326 \text{ l} \times 1,59 \text{ KM} = 107,048 \text{ KM}$). REERS je uvažio primjedbu RiTE Ugljevik i odobrio dodatnih 220.000 l za odvoz šljake i pepela koji će obavljati sopstvenom mehanizacijom. Kalkulacija po cijeni od 1,59 KM/l znači dodatnih 349.800 KM za naftu na Termoelektrani, te je ukupan odobreni trošak za naftu za odvoz šljake i pepela 456.848 KM.

U troškovima goriva i energije, REERS je izvršio umanjjenje troškova električne energije u odnosu na preporuku u Izvještaju voditelja postupka, gdje je primjenjena cijena od 0,065 KM/kWh. REERS je ovaj iznos umanjio za 90.450 KM, računajući sa stvarnom cijenom na 110 kW od 0,0583 KM/kWh. Umanjenje na Termoelektrani iznosi 13.400 KM, a na Rudniku 77.050 KM.

Na osnovu dokumentacije koja je dostavljena u toku tarifnog postupka, izrađena je analiza kapaciteta rudarske mehanizacije i utroška goriva za iskop i transport otkrivke i uglja. Na osnovu usklađivanja specifičnog utroška toplote i koeficijenta rastura 2.3% KM, uvažavajući način obračuna koji je naveo podnosilac u primjedbama, primjenjujući normative navedene u dokumentaciji, utvrđena je potrebna količina uglja od 1.558.049 t uglja. U Izvještaju voditelja postupka je bilo odobreno 1.588.449 t uglja. Potrebno gorivo u Izvještaju je bilo obračunato za 1.509 GWh proizvodnje i linearno umanjeno na 1.395 GWh. Primjenjujući normative date u Izvještaju voditelja postupka (litar goriva/motočasu) i planirane sate rada mašina iz zahtjeva podnosioca, utvrđena je potrebna količina od 8.987.750 l nafte, odnosno po cijeni od 1.59 KM/l a na bazi navedenog, REERS odobrava troškove goriva za rudarsku mehanizaciju u iznosu od 14.290.523 KM.

Ukupno odobreni troškovi goriva i energije za TE iznose 3.436.400 KM, i za Rudnik 15.359.077 KM.

REERS zadržava pravo da u postupku provjere ustanovi na čemu se zasniva koeficijent kala i rastura od 2.3% s obzirom da se u procesu dopreme iz Rudnika do elektrane uopšte ne obavlja pretovar uglja.

REERS odobrava ukupan trošak na ime goriva i energije u iznosu od 18.795.477 KM.

Naknade za korišćenje dobara: REERS odobrava potreban iznos troška u skladu sa članom 2. Zakona o naknadama za korišćenje prirodnih resursa u svrhu proizvodnje električne energije ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 85/03) u iznosu od 4.749.000 KM, od čega za TE 4.673.000 KM, i za Rudnik 76.000 KM.

Ostali varijabilni troškovi: U okviru ovih troškova podnosilac je dostavio zahtjev za odobrenje troškova RZ od 137,415 KM, koje su u baznoj godini činili: hemikalije, ulja i maziva, benzin i nafta i električna energija. Nema osnova da se navedeni troškovi Radne zajednice stavljaju u vezu sa planiranim obimom proizvodnje RiTE Ugljevik, kao ni da se povećaju za 129%. REERS je usvojio prijedlog voditelja postupka da se troškovi materijala, goriva i energije Radne zajednice odobre, u iznosu ostvarenom u baznoj godini, uvećano za rast cijena goriva za putnička vozila i na taj način odobrio ukupan iznos od 190.000 KM na ime ostalih varijabilnih troškova.

Troškovi amortizacije: Podnosilac je dostavio zahtjev da se odobri ukupno 22.238.000 KM na ime troškova amortizacije, od čega za TE 13.029.000 KM, za Rudnik 8.812.000 KM i RZ 397.000 KM.

REERS odobrava godišnje troškove amortizacije obračunate na osnovicu sa efektima primjene evidentiranih imparitetnih gubitaka, uz napomenu da su stopa amortizacije i iznos impariteta obračunati na isti način kao kod obračuna regulativne osnove.

U Izvještaju sa formalne rasprave u troškove amortizacije uključeni su troškovi bagera, koji je podnosilac naveo u svom zahtjevu. REERS je utvrdio da je u zahtjevu podnosioca, u dijelu koji se odnosi na specifičnosti bazne godine i godine primjene cijena navedeno da se planira nabavka dva bagera, i to je ušlo u proračun kapaciteta rudarske mehanizacije.

U skladu sa navedenim, REERS odobrava troškove amortizacije utvrđene na bazi fer vrijednosti sredstava bazne godine, i troškove amortizacije dva bagera, u iznosu 730.000 KM, odnosno 315.000 KM više nego što je navedeno u izvještaju sa formalne rasprave. REERS je odobrio ukupan iznos od 18.538.000 KM na ime troškova amortizacije od čega za TE 10.447.000 KM, za Rudnik 7.694.000 KM, i za RZ 397.000 KM.

Troškovi rezervisanja za rekultivaciju: Zahtijevane troškovi podnosioca čine troškovi rekultivacije na rudniku od 253,000 KM i troškovi rezervisanja za angažovanje eksternih izvođača radova na otkrivci u iznosu od 6.625.000 KM.

Vezano za troškove rezervisanja za rekultivaciju, podnosilac je dostavio dokumentaciju (Dopunski rudarski projekat i predračun) kojom je obrazložio troškove rezervisanja za rekultivaciju u 2006. godini. REERS odobrava zahtijevani iznos od 253,000 KM u cijelosti u okviru troškova rudnika, jer je trošak je opravdan i neophodan uslov za obavljanje osnovne djelatnosti. Primjedba Elektroprivrede Republike Srpske a.d. da troškovi rekultivacije nisu uključeni je netačna.

S obzirom na ukupno ostvarene troškove u baznoj godini, kada je iskop i transport uglja i otkrivke ostvaren u potpunosti vlastitom mehanizacijom, i zahtijevani iznos proizvodnih usluga izvođača radova za iskop i transport na rudniku od 6.625.000 KM, a imajući u vidu nedostajući kapacitet, REERS odobrava troškove mehanizacije za iskop na osnovu procjene optimalnih troškova potrebnog kapaciteta koji je uključen u plan nabavke i

dostavljen REERS-u (gorivo, ulje i mazivo, rad i amortizacija). Podnosilac ima pravo da izabere učešće vlastite ili tuđe mehanizacije za rad na rudniku, ali REERS priznaje kao opravdan trošak goriva i amortizacije opreme koji je usklađen sa Dopunskim rudarskim projektom i planom nabavke opreme. Na osnovu dostavljenih podataka REERS ocjenjuje da je učešće izvođača radova na iskopu i/ili transportu uglja i otkrivke opravdan trošak jedino ako bi troškovi angažovanja izvođača umjesto vlastite mehanizacije bili niži ili kvalitet učinaka bolji, što nije dokazano.

Zbog svega navedenog, REERS ne odobrava fiksne troškove na ime angažovanja eksternih izvođača po zahtjevu podnosioca.

Prilikom donošenja odluke o opravdanim troškovima i troškovima proizvodnih usluga izvođača radova za iskop i/ili transport uglja i otkrivke, REERS je imao u vidu da je u regulativnu osnovu uključena sva oprema rudnika po svojoj fer vrijednosti, obračunati troškovi goriva za svu raspoloživu opremu, te da dio opreme koja nije planirana za eksploataciju, ili je planirana sa manjim brojem sati rada, može biti korišćen kao rezerva."

Ukupno odobreni trošak u okviru ove kategorije troška je 253.000 KM na Rudniku i odnosi se na troškove rezervisanja za rekultivaciju.

Troškovi rezervisanja za održavanje: Zahtjev RiTE Ugljevik je da se odobre troškovi mazuta na ime pokretanja nakon neplanskih ispada na Termoelektrani u iznosu od 1.020.000 KM. Analizirajući sadržaj zahtijevanog iznosa, odnosno činjenicu da su troškovi mazuta zahtijevani kao fiksni – za pokretanje nakon zastoja, i kao varijabilni - za podršku u redovnom procesu proizvodnje energije, REERS odobrava postojanje ovog troška u zahtijevanom iznosu. REERS podržava nastojanje podnosioca da utrošak jednog energenta pravilno alokira na fiksni i varijabilni dio, ali pošto se o ovom pitanju nije vodila rasprava, trošak je odobrenu okviru stavke troškovi goriva i energije na Termoelektrani, odnosno dodat ukupnim troškovima mazuta.

Troškovi tekućeg održavanja: Zahtjev podnosioca je da se odobri ukupan iznos od 16.993.000 KM, od čega za TE 10.969.000 KM, Rudnik 5.824.000 i RZ 200.000 KM. Podnosilac je nastojao u toku tarifnog postupka da obrazloži i dokumentuje opravdanost porasta troškova tekućeg održavanja na Termoelektrani od 66% u odnosu na 2004. godinu, i dostavio iscrpnu dokumentaciju o izvršenim aktivnostima na remontu u 2003, 2004. i planiranim aktivnostima za 2006. godinu. Na osnovu uvida u izvršene aktivnosti na remontu u TE, utvrđeno je, a u Izvještaju voditelja postupka navedene, određene remontne aktivnosti nisu bile izvršene u 2004. godini. Iste su planirane za 2006. godinu. Ukupni dodatni troškovi po zahtjevu podnosioca iznose 2,015,000 KM. Ocjenjujući prirodu planiranih izdataka kao ulaganje u sredstva sa upotrebnim vijekom dužim od 1 godine, predloženo je da izdaci za rekonstrukciju, nabavku i ugradnju postrojenja 6kV, postrojenja vlastite potrošnje i istosmjernih postrojenja IP1 i IP2 u planiranom iznosu 1.7 mil. KM ne budu uključeni u planirane troškove redovnog remonta 2006. godine, jer se radi o novim ulaganjima u sredstva. Isto se primjenjuje na izdatke u završavanje opreme u iznosu 1,415,000 KM, jer su ovi izdaci namijenjeni za stavke koje se koriste u periodu dužem od 1 godine.

Na osnovu člana 13. Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku, opravdane troškove čine "izdaci koji u skladu sa važećim propisima imaju karakter troškova", dok na osnovu člana 15. Pravilnika REERS ocjenjuje opravdanost svih troškova". REERS smatra da je RiTE Ugljevik dužna da obračuna troškove perioda u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, i da razgraniči izdatak za održavanje osnovnog sredstva na period - ciklus u kojem se taj izdatak ponavlja. REERS ocjenjuje da se mogu odobriti troškovi planiranih dodatnih aktivnosti za remont 2006. godine u odnosu na aktivnosti u

baznoj godini, razgraničene na vremenski ciklus u kojem se te aktivnosti odvijaju, a koji iz navedene dokumentacije nije kraći od 3 godine, jer u tri sukcesivne godine nisu vršene.

Pošto podnosilac nije vršio rezervisanja u ranijem periodu za periodične izdatke, REERS je usvojio prijedlog voditelja postupka da se za prvu godinu primjene cijena odobre dodatni troškovi remonta, navedeni u prijedlogu podnosioca, a prema specifikaciji izvršenih i planiranih nabavki i radova na remontu u 2006. godini, osim nabrojanih pozicija iz tačke 2. specifikacije i znavljanja opreme, u predloženom iznosu od ukupno 600,000 KM. Podnosilac se obavezuje da u narednom periodu periodične troškove razgraniči na period u kojem nastaju i tako ravnomojerno tereti obračunski periode pripadajućim troškovima održavanja. REERS odobrava ukupne troškove za tekuće održavanje na Termoelektrani u iznosu od 7.965.000 KM, odnosno 20% više od troškova bazne godine.

Troškovi održavanja u Rudniku, zbog nabavke novih i osposobljavanja starih osnovnih sredstava, odobravaju se u iznosu 5.824.000 KM. Odobreno povećanje u odnosu na baznu godinu iznosi 400.000 KM za troškove materijala i 627.000 KM za troškove usluga održavanja. REERS odobrava zahtijevane izdatke za osposobljavanje za upotrebu osnovnih sredstava čija je vrijednost nula, iako se ulaganjem u njihovo osposobljavanje povećava njihova vrijednost i nadoknađuje putem amortizacije tokom procijenjenog upotrebnog vijeka, s obzirom da je upotrebnji vijek te opreme ograničen.

Za RZ, REERS odobrava iznos bazne godine od 200,000 KM.

REERS je odobrio ukupan iznos na ime troškova tekućeg održavanja od 13.989.000 KM.

Troškovi zarada (varijabilni i fiksni dio): U dostavljenoj primjedbi RiTE Ugljevik zahtjeva priznavanje troškova na ime zarada u iznosu od 25,084,000 KM od čega za TE 8.138.000 KM, za Rudnik 12.529.000 KM i RZ 4.417.000 KM.

REERS je razmotrio primjedbu RiTE Ugljevik u kojoj se pozivaju se na zarade ostvarene u 2005. godini u iznosu od 24,833,000 KM. Primjedba se takođe odnosi i na konstataciju voditelja postupka da ne odobrava stimulativnu otpremninu (660,000 KM) kod obračuna cijene električne energije na pragu elektrane. Stimulativne otpremnine su, po navodima u primjedbi, već ranije isključene iz troškova sa kojima se išlo u konačan zahtjev. REERS je iz dostavljene dokumentacije prije i nakon formalne rasprave zaključio da je iznos stimulativne otpremnine formalno isključen, ali je iznos suštinski raspoređen na druge troškove u okviru bruto zarada, i to tako da je zahtjevani iznos na ime troškova zarada na Termoelektrani u prvoj verziji sa uključenim troškom za stimulativne otpremnine iznosio 8.042.677 KM, a nakon formalne rasprave na kojoj je ukazano podnosiocu zahtjeva na činjenicu da stimulativne otpremnine ne mogu biti kalkulativni element kod formiranja cijene za tarifne kupce, dostavljen je zahtjev na 8.138.481 KM, sa strukturom koja jasno ukazuje na navedeno.

REERS u prvom tarifnom postupku ne nalazi osnov za opravdanost primjedbe RiTE Ugljevik sa stanovišta ukupno odobrenih troškova zarada i istu odbacuje kao neosnovanu, uz napomenu da će REERS u narednom periodu izvršiti potpuniju analizu i na osnovu toga ocijeniti opravdanost troškova zarada, način utvrđivanja fiksnog i varijabilnog dijela troškova zarada i zavisnost varijabilnog troška zarada od obima proizvodnje u rudniku i termoelektrani.

REERS je odobrio ukupan iznos od 23.229.000 KM na ime troškova zarada, od čega je za TE 7.276.000 KM, za Rudnik 11.942.000 KM i za RZ 4.011.000 KM.

Fiksni troškovi proizvodnih usluga: Podnosilac je dostavio zahtjev na ukupan iznos od 1.964.000 KM, od čega je za TE 798.000 KM, za Rudnik 904.000 KM i za RZ 262.000 KM. Zahtijevani troškovi su za 43% niži od istih u baznoj godini. REERS je odobrio predloženi

ukupan iznos od 1.964.000 KM, a raspoređen na RJ na način kako je podnosilac dostavio u zahtjevu.

Fiksni troškovi naknada za korišćenje dobara: Dostavljen je zahtjev da se odobri ukupan iznos od 293.000 KM od čega za TE 266.000 KM i Rudnik 27.000 KM. REERS smatra da se izdaci za naknade, koje ne zavise od obima proizvodnje, mogu ocijeniti opravdanim u iznosu predloženom od strane podnosioca zahtjeva za Termoelektranu. REERS takođe odobrava da se dio naknada u iznosu od 133.000 KM (naknade za šume itd.), svrsta u fiksne troškove naknada, a ostale naknade i članarine u grupu ostalih fiksnih troškova. REERS takođe odobrava da se naknade vezane za djelatnost Rudnika odobre u okviru varijabilnih naknada, a u skladu sa važećim propisima, kako je navedeno u dijelu koji obrazlaže tu vrstu troška.

REERS odobrava fiksne troškove naknada za korišćenje dobara u skladu sa propisima i to 0,1% od prihoda, 2,00 KM po zaposlenom mjesečno i 2,00 KM mjesečno na rudarsku mehanizaciju, u ukupnom iznosu 133.000 KM. Isti su odobreni na RJ Termoelektrana.

Troškovi osiguranja imovine: Zahtjev podnosioca je da se odobri ukupan iznos 114.000 KM od čega na TE 23.000 KM, za Rudnik 43.000 KM i za RZ 48.000 KM. Osiguranje se odnosi na obavezno osiguranje vozila. REERS odobrava traženi iznos od 114.000 KM na ime osiguranja i ukazuje podnosiocu na mogućnost da osigura i druga osnovna sredstva.

Porezi na imovinu: Zahtjev podnosioca je da se odobri 12.000 KM. Ukupan iznos je za Rudnik. REERS je odobrio iznos troškova od 8.000 KM na ime poreza na imovinu, a na nivou bazne godine, s obzirom da nije dat dokaz da se bilo šta promijenilo u obračunu poreza na imovinu u odnosu na baznu godinu.

Porezi i doprinosi -fiksni dio: Podnosilac je u ovu stavku uključio troškove članarine, taksa, i druge slične izdatke u iznosu od 123.000 KM, od čega je za TE 41.000 KM, za Rudnik 39.000 KM, i za RZ 43.000 KM. REERS odobrava da se trošak na ime članarine za Privrednu komoru za Rudnik i Termoelektranu, koji je u zahtjevu podnosioca bio u okviru ostalih fiksnih troškova, radi uporedivosti podataka sa ostalim proizvođačima, prikaže u grupi poreza i doprinosa, a svi ostali troškovi na ime članarina, sindikata, taksa i registracija svrstaju u grupu ostalih fiksnih troškova. U okviru ove grupe troškova odobren je ukupan iznos od 214.000 KM, od čega za TE 81.000 KM, za Rudnik 103.000 KM i za RZ 30.000 KM.

Troškovi regulatorne naknade: Podnosilac je dostavio zahtjev na 396.000 KM. Kako RiTE Ugljevik, kao ni drugi proizvođači, u 2006. godini neće učestvovati u finansiranju Nezavisnog operatora sistema (raniji ZEKC) troškovi neproizvodnih usluga smanjuju se u 2006. godini u odnosu na baznu godinu za troškove finansiranja ZEKC-a i EKC-a. Ostali troškovi uz isti obim usluga ostaju nepromijenjeni (troškovi revizije i troškovi regulatorne naknade). Troškovi revizije su u zahtjevu uključeni u "ostale fiksne troškove". Zbog toga su troškovi regulatorne naknade, koji su bili ukalkulisani u baznoj godini, iako nisu objelodanjeni kao posebna stavka u zahtjevu, odobreni kao posebna stavka na Termoelektrani u iznosu 330.000 KM, a prema odobrenom prihodu podnosioca.

Ostali fiksni troškovi: Podnosilac je dostavio zahtjev na ukupan iznos od 7.272.000 KM, od čega je za TE 1.652.000 KM, za Rudnik 3.585.000 KM i za RZ 2.035.000 KM. U primjedbi koja se odnosi na obračun ostalih fiksnih troškova, RiTE Ugljevik je dostavio komentar na iznos odobrenih nematerijalnih troškova na Termoelektrani. U Izvještaju voditelja postupka je obrazloženo, u dijelu koji se odnosi na ostale fiksne troškove, da troškovi stručnog usavršavanja, liječenja, stipendija i slično se odobravaju u ukupnom iznosu bazne godine, a podnosilac će utvrditi svoje prioritete i nivo svakog izdatka. U okviru nematerijalnih

troškova nisu odobrene stavke koje su već ukalkulisane kao ostala lična primanja u okviru zarada (dnevnice, povremeni poslovi, itd). REERS je razmotrio preporuku voditelja postupka i dostavljenu primjedbu, i na bazi dokaza i činjenica djelimično uvažio primjedbu i odobrio dodatni iznos od 458.000 KM na ime troškova prevoza i drugih troškova koji nisu bili uključeni u preporučene troškove, te ukupno odobreni ostali fiksni troškovi iznose 4.997.000 KM od čega za TE 1.295.000 KM, za Rudnik 2.257.000 KM i za RZ 1.445.000 KM.

REERS je ocijenio da je preporuka voditelja postupka da se troškovi rudnika u ukupnom obračunu troškova proizvodnje električne energije u termoelektrani priznaju kao troškovi goriva nekorektna, jer se radi o istom pravnom licu, čiji je Rudnik sastavni dio, u kojem dvije radne jedinice, Rudnik i Termoelektrana, čine jedan organizacioni i tehnološki sistem. Zbog toga REERS priznaje fiksne troškove RJ Rudnik kao sastavni dio ukupnih fiksnih troškova RiTE Ugljevik.

Troškovi opštih i zajedničkih poslova: Opšti i zajednički poslovi koji se obavljaju u istom pravnom licu odobreni su u iznosu od 6.583.000 KM, a opšti i zajednički poslovi koji se obavljaju u drugom pravnom licu u iznosu od 1.365.000 KM

Troškovi opštih i zajedničkih poslova odobravaju se za aktivnosti koje se obavljaju u RiTE Ugljevik u okviru "radne zajednice", kako je navedeno u dostavljenoj dokumentaciji podnosioca.

U tarifnom postupku održana je posebna formalna rasprava radi rješavanja zajedničkih pitanja za sve podnosiocce zahtjeva za odobrenje cijene na pragu elektrane, na kojoj je, pored ostalog, raspravljano o obimu poslova i troškovima poslova koje za regulisana preduzeća obavlja ERS. Na osnovu dostavljenih dokumenata i izjava zastupnika stranaka, utvrđeno je da je Elektroprivreda Republike Srpske u fazi restruktuiranja, da i dalje obavlja poslove upravljanja elektroenergetskim sistemom Republike Srpske, prodaje bilansnih viškova električne energije, poslove investicija i razvoja, ekonomske i finansijske poslove u vezi sa zajedničkim prihodom i upravljanjem novčanim tokom, pravne poslove, a da u ovom trenutku ne može precizno definisati konačan obim i vrstu poslova koje će obavljati za preduzeća u sastavu Elektroprivrede Republike Srpske.

REERS je razmotrio i uvažio navedene razloge, kao i činjenicu da je zahtijevani prihod ERS manji od ostvarenja u baznoj godini, te odobrava iznos od 5.672.000 KM na ime troškova opštih i zajedničkih poslova koji se u ERS obavljaju za preduzeća u sastavu Elektroprivrede Republike Srpske. REERS je imao u vidu činjenicu da je ERS podnijela zahtjev i dobila dozvolu za obavljanje djelatnosti trgovine električnom energijom, ali nikakvo podešavanje u visini i strukturi troškova nije izvršeno po tom osnovu.

Pored toga, ERS je podnijela zahtjev za priznavanje troškova usluga sekundarne regulacije, gubitaka zbog preuzimanja električne energije na distributivnom nivou od susjednih sistema, kao i troškove koeficijenata i havarijske energije u ukupnom iznosu od 2.095.200 KM.

REERS je odobrio na ime troškova sekundarne regulacije iznos od 1.322.454 KM, a na osnovu proračuna troškova sekundarne regulacije, preuzetih od DERK-a. Prihod od tarifa iz ovog osnova će biti raspoređen na subjekt koji efektivno vrši sekundarnu regulaciju.

Po osnovu gubitaka zbog preuzimanja električne energije na distributivnom nivou od susjednih sistema REERS je u ukupne troškove korisnika dozvole za distribuciju i snabdijevanje uključio iznos od 415.800 KM.

Troškovi koeficijenata i havarijske energije nisu odobreni kao poseban trošak elektroenergetskog sistema, jer se oni vezuju za nabavku električne energije, odnosno REERS ih je priznao u neto efektu kroz umanjenje odobrene prosječne cijene od ostalih kupaca u odnosu na tržišne cijene.

Na osnovu navedenog, REERS odobrava troškove rada ERS u zahtijevanom iznosu od 5.672.000 KM, koji se alociraju na sva preduzeća u sastavu Elektroprivrede Republike Srpske srazmjerno njihovom odobrenom potrebnom prihodu od regulisane djelatnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom. Troškove sekundarne regulacije ERS će nadoknaditi iz mrežne tarife, odnosno od korisnika dozvola za distribuciju i snabdijevanje električnom energijom, sve dok bude pružao tu uslugu.

Ukupno troškovi rada i održavanja: Podnosilac je dostavio zahtjev na ukupan iznos od 107.769.000 KM na ime troškova rada i održavanja, a REERS je odobrio ukupne troškove za RiTE Ugljevik u iznosu od 91.238.000 KM.

Povrat na kapital i porez na dobit: U skladu sa članom 24. Pravilnika, povrat na kapital obračunava se primjenom odobrene stope povrata na regulativnu osnovu.

Pošto je odobrena vrijednost sredstava uključenih u regulativnu osnovu manja od vrijednosti navedene u zahtjevu podnosioca, potrebno je izvršiti podešavanje odobrenog iznosa povrata u odnosu na zahtijevani.

RiTE Ugljevik je predložila stopu povrata na vlasnički kapital od 2.5% i stopu povrata na pozajmljeni kapital od 4.1%.

U baznoj godini RiTE Ugljevik je ostvarila dobit u iznosu 157,079 KM, odnosno 4% na regulativnu osnovu, s tim da je iz poslovne aktivnosti ostvaren gubitak u iznosu 247,298 KM.

U strukturi kapitala, a prema podacima u revizorskom izvještaju, utvrđeno je 92% učešća vlasničkog kapitala i 8% učešća kapitala iz kreditnih izvora.

Stopa povrata na pozajmljeni kapital od 4.1% (kamatna stopa na kredite za stalna sredstva) u baznoj godini i za godinu primjene cijena je utvrđena u skladu sa članom 23. Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku, i nema regulatornih podešavanja. Odobreni povrat na pozajmljeni kapital je 1.203.000 KM.

Prilikom odobravanja stope povrata na vlasnički kapital, REERS je utvrdio da u strukturi kapitala svih regulisanih preduzeća preovladava državni kapital. U toku 2005. godine regulisana preduzeća za proizvodnju električne energije su registrovana kao akcionarska društva sa učešćem ostalih akcionara, osim države, od 35%. Rizik ulaganja u elektroenergetska preduzeća u odnosu na druge djelatnosti u koje su ostali ulagači mogli uložiti svoj kapital je zanemarljiv, i obračunat kao jednak nuli, jer se radi o kapitalu po osnovu uloženi vaučera u privatizaciju državnih preduzeća, ili obaveznom udjelu po osnovu zakona. Uslovi pribavljanja ovakvog kapitala na finansijskom tržištu su veoma povoljni sa stanovišta ulagača, jer praktično nije bilo ograničenja ni uslova za ulaganje vaučera, koji su pretvoreni u akcije.

REERS treba da omogući ekonomske uslove za razvoj. Pored toga, primjena tarifne metodologije i svodjenje troškova preduzeća na nivo koji odobrava REERS ne mogu se provesti u kratkom periodu. Takođe, članom 23. stav 5. Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku utvrđeno je da stopa povrata na vlasnički kapital ne može biti veća od prosječne ponderisane stope povrata na pozajmljeni kapital. Imajući u vidu ostvarenu dobit (povrat - prinos na vlasnički kapital) u baznoj godini, prosječnu ponderisanu kamatnu stopu na pozajmljeni kapital, te stopu povrata na državni kapital u drugim djelatnostima u RS, REERS-ovu politiku postepenih promjena propisanu članom 116. Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku, REERS odobrava stopu povrata na vlasnički kapital od 2%. Stopa povrata na vlasnički kapital određena je u skladu sa ciljevima tarifne metodologije iz člana 5. Pravilnika i kriterijumima iz člana 23. Pravilnika. Ukupno odobreni povrat na kapital je 3.264.000 KM.

Porez po stopi od 10% se uključuje u odobreni potrební prihod u skladu sa članom 24. Zakona o porezu na dobit ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 51/01). Na osnovu plana ulaganja u osnovna sredstva (Tabele 6-G i 7-G Zahtjeva i prateća dokumentacija: Plan investicija) utvrđeno je da podnosilac zahtjeva planira u 2006. godini da uloži u osnovna sredstva 21.414.000 KM, te se u skladu sa članom 25. Pravilnika poreska osnovica utvrđuje kao odobrena dobit umanjena za ulaganja u osnovna sredstva. Prema tome, poreska osnovica poreza na dobit utvrđena u skladu sa poreskim propisima je jednaka nuli, i odobreni iznos poreza na dobit je jednak nuli.

Ostali prihodi i prihodi od pomoćnih usluga: Članom 17. Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku propisano je da je preduzeće dužno obračunati ukupne i jedinične dodatne troškove pomoćnih usluga, uključujući proizvodnju reaktivne energije po nalogu NOS-a sa faktorom snage nižim od nominalnog.

REERS utvrđuje ostale prihode ostvarene korištenjem licenciranih sredstava, za koji se umanjuje potrební prihod od proizvedene električne energije, u iznosu od 2.380.000 KM, kako je navedeno u zahtjevu i planu poslovanja podnosioca.

Prema tarifnoj metodologiji DERK-a, predviđeno je da se proizvođačima nadoknadi proizvodnja prekomjerno preuzete reaktivne energije. Pošto do sada nije bilo pouzdane evidencije i obračuna proizvedene reaktivne energije i dodatnih troškova koje ona iziskuje u periodima različitog opterećenja sistema, što je osnova za pravično utvrđivanje ostalih prihoda od pomoćnih usluga kao odbitne stavke za utvrđivanje potrebnog prihoda, REERS nije mogao izvršiti procjenu ukupnih efekata proizvodnje reaktivne energije.

REERS prihvata preporuku voditelja postupka da se u ovom tarifnom postupku, usljed nedostatka podataka, prihod od proizvodnje reaktivne električne energije ne uzima u račun kao odbitna stavka. S obzirom da važeći tarifni sistem sadrži tarifu za prekomjerno preuzetu reaktivnu električnu energiju krajnjih kupaca, REERS će donijeti posebnu odluku o načinu raspodjele prihoda po osnovu prekomjerno preuzete reaktivne energije krajnjih kupaca između proizvodnje i distribucije.

Odobreni potrební prihod: Nakon provedenog postupka formalne rasprave i na osnovu izloženih analiza zahtijevanih troškova i rashoda, te procjenom njihove opravdanosti i cjelishodnosti radi obavljanja djelatnosti proizvodnje električne energije, REERS je RiTE Ugljevik odobrio potreban godišnji prihod za godinu primjene cijena (2006.) u iznosu od 92.122.503 KM za ostvarenje plana proizvodnje u 2006. godini od 1,395 GWh.

Struktura i ukupna cijena na pragu elektrane: Na osnovu plana proizvodnje električne energije i raspoložive snage termoelektrane u 2006. godini, a u skladu sa članom 115 stav 1. Zakona i člana 48. Pravilnika utvrđuje se ukupna prosječna cijena električne energije na pragu elektrane u iznosu od **0,0660** KM/kWh, sa sljedećom strukturom: jedinična cijena kapaciteta u iznosu od 270,42 KM/kW godišnje i jedinična cijena proizvedene električne energije u iznosu od 0,0240 KM/kWh.

Cijena na pragu elektrane za tarifne kupce: Na osnovu elektroenergetskog bilansa Republike Srpske za 2006. godinu, koji je usaglašen sa Nezavisnim operatorom sistema i dostavljen REERS-u tokom formalne rasprave, utvrđeno je da proizvođači električne energije u Republici Srpskoj planiraju proizvodnju od 5.353 GWh.

Odredbom člana 51. Pravilnika, a u skladu sa usvojenim elektroenergetskim bilansom Republike Srpske za 2006. godinu, REERS odobrava cijenu električne energije za tarifne kupce.

Da bi se odredila tržišna cijena električne energije u skladu sa članom 50. Pravilnika, izvršena je analiza cijena električne energije na tržištu koje je dostupno kupcima i prodavcima iz Republike Srpske. Shodno članu 50. Pravilnika, proizvođači električne

energije u Republici Srpskoj mogu prodavati električnu energiju po tržišnim cijenama, ako one nisu niže od varijabilnog troška najskuplje dispečirane elektrane u svakom satu u godini, a projektovane tržišne cijene u 2006. godini u svim navedenim transakcijama na dostupnim tržištima su iznad marginalnog troška sistema, te se svi bilansni viškovi mogu prodati na tržištu radi ostvarenja većeg prihoda od odobrenog u ovom postupku uz pozitivan efekat na tarifne kupce.

U Izvještaju sa formalne rasprave, voditelj postupka je predložio cijenu od 60 KM/MWh, a na osnovu podataka koje je dostavila Elektroprivrede Republike Srpske a.d. i sa kojim su se saglasili ovlašteni zastupnici svih proizvođača električne energije u Republici Srpskoj.

Prilikom određivanja prodajne cijene električne energije od ostalih kupaca (kupci van Republike Srpske i izvoz) radi proračuna ostalog prihoda za koji se umanjuje potrebni prihod od tarifnih kupaca, REERS je imao u vidu sljedeće: povoljna konjunktura i relativno visoke cijene u transakcijama na regionalnom i evropskom tržištu, uticaj prenosne tarife na deklarirani izvoz električne energije, kao i uticaj stabilnih ili nižih cijena električne energije na domaću potrošnju, te je odlučio da u kalkulaciji prihoda od ostalih kupaca utvrdi prosječnu cijenu od 0,058 KM/kWh, odnosno 0,002 KM/kWh manje nego što je predloženo na konsolidovanoj formalnoj raspravi i u Izveštaju voditelja postupka.

REERS očekuje da će podnosilac zahtjeva, kao i ostali proizvođači električne energije u 2006. godini u transakcijama sa netarifnim kupcima biti u mogućnosti da ostvare prodajnu cijenu višu od navedene i veći prihod od odobrenog, ukoliko svi učesnici budu odgovorni u izvršavanju svojih ugovornih obaveza radi ostvarenja optimalnih rezultata u proizvodnji i prodaji električne energije.

Pozitivni i negativni efekti odstupanja tržišne cijene po kojoj su mogli prodati energiju i ovako utvrđene projektovane tržišne cijene za svakog proizvođača električne energije u Republici Srpskoj biće uzeti u obzir u narednom tarifnom postupku u skladu sa članom 6. alineja f. Pravilnika.

Na osnovu elektroenergetskog bilansa i obaveze proizvodnje električne energije za tarifne kupce u sistemu obaveze javne usluge, uključujući prenosne i distributivne gubitke, od 3,661.42 GWh, i projektovane cijene električne energije za ostale kupce, REERS utvđuje elemente za odobravanje cijene električne energije na pragu RiTE Ugljevik za tarifne kupce kako slijedi:

Prosječna cijena kapaciteta (fiksni trošak) za tarifne kupce za RiTE Ugljevik iznosi **200,44 KM/ kW**, a cijena aktivne energije (varijabilni trošak proizvodnje) iznosi **0.0240 KM/kWh** za obim proizvodnje koji predlaže RiTE Ugljevik od 1.395 GWh u 2006. godini.

Ukupna prosječna cijena električne energije na pragu elektrane RiTE Ugljevik za nekvalifikovane (tarifne) kupce iznosi **0.0698 KM/kWh**.

REERS cijeni napore podnosioca zahtjeva, koji su učinjeni u cilju dostavljanja podataka u početnom postupku, iako nije u potpunosti zadovoljan kvalitetom tih podataka i blagovremenošću njihovog dostavljanja, s obzirom da je bio vremenski ograničen za razmatranje zahtjeva i konačno odlučivanje. U toku postupka, a na zahtjev voditelja postupka na što je isti ovlašćen u ime REERS-a članom 32. stav 1. Zakona, podnosilac zahtjeva je više puta dopunjavao svoj zahtjev. Dopune su vršene i neposredno na raspravama koje su vođene u tarifnom postupku, i to bilo u vidu davanja izjašnjenja ovlašćenih predstavnika podnosioca o pojedinim pitanjima ili neposrednim prilaganjem dokumentacije. I pored toga, što je podnosiocu omogućeno da dostavi kompletne podatke, a što je i njegova obaveza u smislu člana 113. stav 1. Zakona i člana 96. stav 1. Pravilnika, za podatke koji nisu dostavljeni, REERS je izvršio njihovu procjenu, a što je u skladu sa članom 90. Pravilnika, s tim da u periodu primjene ovih cijena očekuje od podnosioca

zahtjeva da poslovne informacije i računovodstvene iskaze vodi u skladu sa odredbama Pravilnika.

Troškovi i drugi elementi potrebnog prihoda propisani tarifnom metodologijom i odobreni u ovom postupku će biti predmet provjere u skladu sa odredbama Pravilnika, kao i predmet prilagođavanja nakon donošenja Regulatornog kontnog okvira.

Ocjenama o opravdanosti i klasifikaciji troškova ne propisuje se način objavljivanja troškova u finansijskim izvještajima preduzeća, nego samo obaveza objavljivanja pripadajućih sredstava i troškova obavljanja djelatnosti proizvodnje električne energije i osnovanost zahtjeva da budu nadoknađeni od tarifnih kupaca električne energije, kao i obaveza evidencije troškova po segmentima, u skladu sa načelima upravljačkog računovodstva, a što će biti predmet provjere od strane REERS-a u skladu sa odredbama Zakona i uslovima iz izdate dozvole za obavljanje djelatnosti podnosiocu zahtjeva.

Svoju nadležnost za ocjenu opravdanosti i cjelishodnosti troškova nastalih radi obavljanja djelatnosti proizvodnje električne energije u cilju utvrđivanja potrebnog prihoda, kao podloge za utvrđivanje cijene električne energije, REERS, koji je osnovan odredbama Zakona o električnoj energiji kao specijalizovana, samostalna i nezavisna institucija u cilju regulisanja monopolskog ponašanja i obezbjeđenja transparentnog i nediskriminirajućeg položaja svih učesnika na tržištu električne energije (član 12. i 13.), crpi iz člana 23. alineja 1. i 2. Zakona, kojim mu je dato u nadležnost, između ostalog, regulisanje odnosa između proizvodnje, distribucije i kupaca električne energije i propisivanje metodologije i kriterijuma za utvrđivanje cijena snabdijevanja nekvalifikovanih kupaca električnom energijom. Metodologiju i kriterijume za utvrđivanje cijena, REERS je propisao Pravilnikom o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 61/05), koji je usvojen nakon provedenih više javnih rasprava, u skladu sa članom 33. stav 3. Zakona.

Kako je cijena električne energije na pragu elektrane sadržana u cijeni snabdijevanja nekvalifikovanih kupaca električnom energijom, prilikom utvrđivanja potrebnog prihoda na godišnjem nivou i na osnovu njega cijene, REERS je posebno vodio računa o interesima kupaca električne enegije uvažavajući istovremeno i potrebe podnosioca zahtjeva i smatra da je utvrđena cijena pravična, jasna i zasnovana na objektivnim kriterijumima i da podnosilac zahtjeva može podmiriti opravdane troškove rada i održavanja i ostvariti stopu povrata na angažovana sredstva, te da su načela tarifne metodologije propisana članom 6. Pravilnika u potpunosti primjenjena.

Prilikom odlučivanja REERS je imao u vidu i činjenicu da se tarifni kupci snabdijevaju električnom energijom u sistemu javne usluge, kako je to propisano članom 51. Zakona, da je uslovima izdate dozvole podnosiocu zahtjeva ta obaveza određena, u okviru koje je isti dužan da svojim kupcima obezbjedi električnu energiju, što je moguće ekonomičnije. Obaveza javne usluge podrazumijeva i sigurnost snabdijevanja, redovnost i kvalitet usluge i cijenu, uključujući i zaštitu krajnjih kupaca, kako je to propisano članom 3. Direktiva o pravilima unutrašnjeg tržišta električne energije 2003/54/ES.

U prelaznom periodu primjene Pravilnika, dok se ne ispune svi propisani uslovi, Regulator je utvrđivao činjenice na osnovu podataka, koje mu je dostavio i obrazlagao podnosilac zahtjeva, a za nedostajuće podatke slobodnom procjenom, uvažavajući činjenicu da je elektroenergetski sektor u Republici Srpskoj u fazi prestrukturiranja u kome je preduzećima koja obavljaju elektroenergetske djelatnosti omogućeno određeno vrijeme za prilagođavanje uslovima regulacije.

U prelaznom periodu REERS će u skladu sa članom 32. stav 1. i članom 113. stav 1. Zakona o električnoj energiji, pravilima i propisima REERS-a, kao i uslovima početne dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije, od podnosioca zahtjeva zahtijevati dostavljanje određenih podataka i informacija. Ovu obavezu podnosilac zahtjeva

je dužan ispuniti i na taj način će se u budućim postupcima upotpuniti činjenični osnov, na bazi koga će se moći u potpunosti realno cijeliti opravdanost pojedinih troškova. REERS će, takođe, u okviru redovnih i vanrednih aktivnosti nadgledanja primjene uslova dozvole, vršiti provjere ostvarenja i alokacije troškova po osnovu obavljanja licencirane djelatnosti. Analize rezultata dobijenih provođenjem ovih aktivnosti mogu biti osnov za pokretanje tarifnog postupka na inicijativu REERS-a. U skladu sa članom 6. tačka f. Pravilnika REERS će u svakom tarifnom postupku provjeravati odstupanje ostvarenog prihoda regulisanog preduzeća u odnosu na odobreni potrebni prihod u predhodnom tarifnom periodu radi utvrđivanja opravdanosti razloga za poravnanje u narednom tarifnom periodu.

Podnosilac zahtjeva se može kontinuirano pripremati za naredni tarifni postupak i u svakom momentu može podnijeti zahtjev za njegovo pokretanje.

U cjelokupnom tarifnom postupku, vodilo se računa i o postepenom uvođenju međunarodno prihvaćene regulatorne prakse i postepenog uvođenja opšteprihvaćenih međunarodnih standarda, kako bi se izbjegle iznenadne i drastične promjene tarifa u prelaznom periodu regulacije tržišta električne energije u Republici Srpskoj, kako je to propisano članom 5. stav 1. tačka i) i članom 116. stav 1. Pravilnika.

Na osnovu svega izloženog, slijedeći ciljeve određene Zakonom o električnoj energiji, REERS je utvrdio strukturu cijene i ukupnu cijenu električne energije na pragu elektrane podnosioca zahtjeva, kao što je to navedeno u tački 2. i 3. dispozitiva ovog rješenja, a na osnovu člana 115. stav 1. Zakona o električnoj energiji i člana 47. Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku.

Tačka 4. dispozitiva ovog rješenja temelji se na odredbi članova 69., 70. stav 2. 102. stav 1. Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku.

Ovo rješenje je konačno, kako je navedeno u tački 5. dispozitiva ovog rješenja na osnovu člana 29. Zakona o električnoj energiji, na osnovu koga se temelji i pouka o pravnom lijeku.

Tačka 6. dispozitiva ovog rješenja temelji se na odredbi člana 34. Zakona o električnoj energiji i člana 20. Statuta Regulatorne komisije za električnu energiju Republike Srpske, kojim je propisano da se odluke i rješenja Regulatora objavljuju u Službenom glasniku Republike Srpske. S obzirom da je obrazloženje rješenja preobimno, u cilju ekonomičnosti postupka, u Službenom glasniku objavljuje se uvod i dispozitiv sa naznakom predsjednika kolegijalnog organa kao donosioca rješenja, a kompletno rješenje dostavlja se strankama u postupku, objavljuje na oglasnoj tabli i web stranici REERS-a, što je navedeno u dispozitivu, smatrajući da je na ovaj način ostvaren i princip transparentnosti postupka.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudu u Trebinju u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

Predsjednik REERS-a
Milenko Čokorilo dipl.inž.el